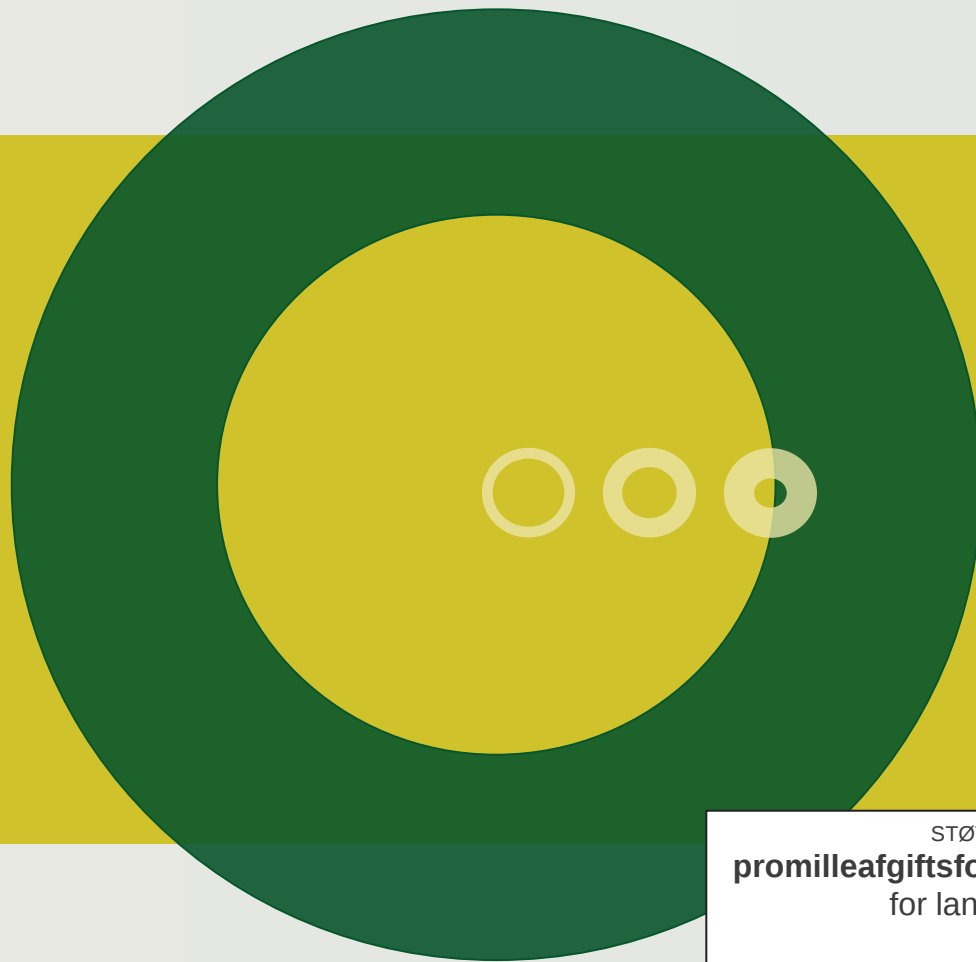

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Nyt om § 3 m.m.

Winnie H. Brøndum
VFL, 11.12.14

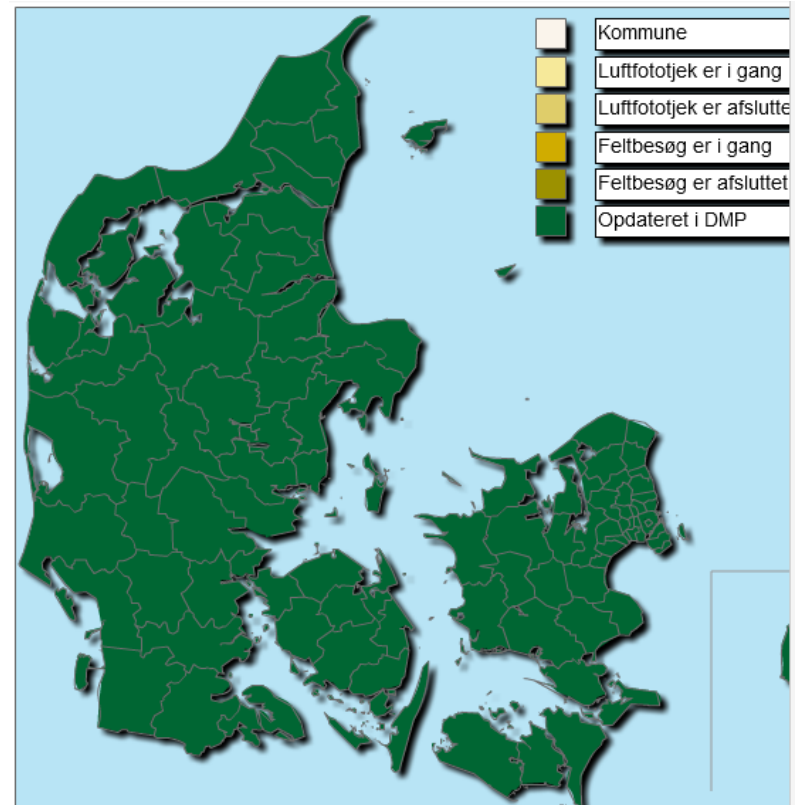

Disposition

- Opdatering af den vejledende registrering
- Fagdatavinduer
- Forbud mod gødskning og sprøjtning
- Administration af naturbeskyttelsesloven
- Afgørelser
- Gode rapporter
- Relevante links

Opdatering af den vejledende registrering – afsluttet?

- Naturstyrelsens opdatering er afsluttet
- Har været i høring, men kvalificering har ikke været et krav
- Kommunal sagsbehandling ikke afsluttet!

Registreringer og fagdatavinduer

- Besigtigelsesnotater er lagt i DAI, men kan ikke tilgås endnu
- Bliver formegentligt snart tilgængelige via fagdatavinduer
- Basisregistreringer/ikke systematiske metoder!

FELTSKEMA TIL FERSK ENG - REGISTRERING AF STRUKTURELLE FORHOLD ☐ Basis registrering ☐ Udvidet registrering

DBIdent: 9389 DAI Lagnavn: besigtigelse_01

Stednavn: StedID: Dato: 07.10.2011 Starttid: 13:00 Sluttid: 13:15 Arealandel i pct.

Grundighed: 1) Kigget, 2) Ekstensiv, 3) Intensiv Estimeret naturtilstand: 1) Høj, 2) God, 3) Moderat, 4) Ring, 5) Dårlig Arealandel omfattet af NBL §3 Arealandel omfattet af HGL §3

2 4 Ja Nej

Inventor: Jørgen Lissner

Tilføj inventor

Angiv evt. forekomst af undertyper

Vælg undertyper Vælg undertype der skal tilstands-vurderes efter

☐ Kultureng (6403) ☒ Kultureng

☐ Natureng (6402) ☒ Natureng

☐ Næringsfattig eng (6401) ☒ Næringsfattig eng

Habitattyper (angiv kode)

Vegetationsstruktur (angiv kategori 1-5)

Arealandel uden vegetationsdække

☐ 0-5% ☒ 5-10% ☐ 10-30% ☐ 30-75% ☐ 75-100%

Arealandel med græs/urtevegetation under 15 cm

☐ 0-5% ☒ 5-10% ☐ 10-30% ☐ 30-75% ☐ 75-100%

Arealandel med græs/urtevegetation 15-50 cm

☐ 0-5% ☐ 5-10% ☒ 10-30% ☐ 30-75% ☐ 75-100%

Arealandel med græs/urtevegetation over 50 cm

☐ 0-5% ☒ 5-10% ☐ 10-30% ☐ 30-75% ☐ 75-100%

Arealandel med dværgbuske

☒ 0-5% ☐ 5-10% ☐ 10-30% ☐ 30-75% ☐ 75-100%

Arealandel med vedplanter (kronedække)

☐ 0% ☒ 1-10% ☐ 10-25% ☐ 25-50% ☐ 50-100%

Arealandel med forekomst af invasive arter

☒ 0% ☐ 1-10% ☐ 10-25% ☐ 25-50% ☐ 50-100%

Afgræsning/drift (angiv kategori 1-5)

Arealandel med græsning/hæslæt

☐ 0-5% ☐ 5-10% ☐ 10-30% ☐ 30-75% ☒ 75-100%

Arealandel med tydelige påvirkninger af landbrugsdrift (gødskning, sprøjteskader)

☒ 0% ☐ 1-10% ☐ 10-25% ☐ 25-50% ☐ 50-100%

Lovforslag om forbud mod gødskning og sprøjtning af § 3 samt hævede bødestørrelser

- Indfasning over to år?
- En umiddelbar retsvirkning, som følge af at noget kan "kan vokse sig ind i natur", er problematisk
- Ministerens udlægning af omkostninger og effekt er problematisk
- Dokumentation for driftshistorie og luftfototolkning kan blive central

Administration af naturbeskyttelsesloven

- Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper.
 - uanset om ændringen har et naturforbedrende sigte!
 - Plejeforanstaltninger, der klart tjener til at opretholde områdets hidtidige tilstand, vil kunne ske uden dispensation.
- Beskyttelsesordningen er ikke til hinder for, at arealernes hidtidige benyttelse fortsættes
- Foranstaltninger uden for det beskyttede område kan også være omfattet

Administration af naturbeskyttelsesloven - skønnet

Umiddelbart meget konkret, men rummer bløde formuleringer og væsentlig plads til skøn

- Hidtidig, sædvanlig, væsentlig og perifær?
- Typiske arter, karakteristiske arter og andre arter?

Omfattet af forbuddet? Hvis det medfører tilstandsændring!

- Bekæmpelse af invasive arter
- Rydning af visse træer og buske på overdrev
- Rydning af krat i moser
- Mere intensive dyrehold/folde til udegående dyr
- Oprensning af tilgroede søer
- tilskudsfodring

Vejledende registreret Indgreb - eller afklaring?

- Den vejledende registrering af beskyttet natur er – i modsætning til udpegningen af vandløb - ikke bindende for ejere eller myndigheder. Det afgørende er således ikke, om arealet er registreret som en beskyttet naturtype, men derimod om arealet på tidspunktet for indgrebet faktisk opfylder de biologiske kriterier for at være en beskyttet naturtype.

Kriterier for beskyttelse

- Hovedvægt på vegetationen
 - Fugtighed
 - Beliggenhed
 - Drift
-
- Kriterierne vægtes lidt forskelligt
 - Ingen udtømmende artslistes

Ferske enge

- *"Det er ikke muligt med den i loven anvendte engdefinition udelukkende at anvende vegetationsmæssige kriterier for, om et areal skal registreres som eng" reg. vejl.*
- Fugtighed, beliggenhed, evt. humusindhold, drift og evt. struktur.
- Fugtigbundselskende græsser og urter

Ikke omfattet?

- Ingen dansk tradition for at beskrive det uinteressante
- Kun ferske enge, der omlægges hyppigere end hvert 7. til 10 år er med stor sikkerhed ikke omfattet
- Omvendt er græsarealer der ikke omlægges hyppigere end hvert 7. til 10. år ikke med sikkerhed omfattet.

Vanskeligt at imødegå det kommunale skøn for så vidt angår vegetationen

- NMKN har stor fidus til naturtilstandsvurderingssystemet og feltskemaer
- - og til luftfototolkning

Forvaltningsret

- I forbindelse med registrering af naturtyper er det for at undgå tvivl om registreringens grundlag vigtigt, at der ved besøg på de enkelte naturtyper indsamles så mange oplysninger om arealet som mulig f.eks. i form af fotos og plantelister, som kan supplere andre kilder som f.eks. flyfotos og kort. Den indsamlede dokumentation er også nødvendig for at kunne begrunde afgørelsen

Intet specifikt dokumentationskrav

- *"Der er ikke noget krav til, hvilken metode kommunerne skal anvende til løbende at opdatere den vejledende registrering af § 3 arealerne"*

<http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/national-naturbeskyttelse/beskyttede-naturtyper-§-3/naturkvalitetsplanlaegning/>

Afgørelser er af stor betydning for praksis

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Klageadgang
Omlægshyppighed
Erstatningsbiotop
Bevisbyrde

Klage ▾

Lovområder ▾

Afgørelser ▾

Til myndighed ▾

Om nævnet ▾

Driftsstatus

Du er her: Forside / Afgørelser

Afgørelser

NoMO - Natur- og
Miljøklagenævnet Orienterer

Miljøklagenævnets tidligere
afgørelser

Naturklagenævnets tidligere
afgørelser - NKO

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser

Her kan du finde Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser.
I nævnets **afgørelsesportal** kan du foretage en mere detaljeret søgning
og finde konkrete afgørelser eller afgørelsestyper.
Læs kvikguide her.

Derudover kan du finde Natur- og Miljøklagenævnets samling af
principielle afgørelser – **NoMO** .

Du kan også finde samtlige afgørelser truffet af Miljøklagenævnet samt
principielle afgørelser truffet af Naturklagenævnet.

Gå til ...

- > **Afgørelsesportal** - alle afgørelser
- > **NoMO** - samlet oversigt over principielle afgørelser

Søgning NMKN.DK

AFGRÆNS SØGNING

EMNER

- Aktindsigt (140)
- Fredning mv. (221)
- Husdyrloven (1158)
- Jordforureningsloven (105)
- Miljøbeskyttelsesloven (572)
- Miljømålsloven (87)
- Miljøvurderingsloven (193)
- Museumsloven (64)
- Naturbeskyttelsesloven, beskyttelseslinjer (787)
- Naturbeskyttelsesloven, øvrigt (735)
- Planloven, landzone mv. (1144)
- Planloven, retlige (2232)
- Planloven, VVM (253)**
- Plantebeskyttelsesloven (82)

Velkommen til Natur- og Miljøklagenævnets Afgørelsesportal

Her kan du finde Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser fra 1/1 2011 inddelt Enkelte afgørelser offentliggøres ikke, da de indeholder personfølsomme oply. Det gælder f.eks. visse afgørelser om ansøgt helårsbeboelse i sommerhuse. Klik på det lovområde, du ønsker at se, eller foretag en mere detaljeret søgning.

Spørgeskemaundersøgelse

Vi ønsker at forbedre portalen løbende og håber at du vil hjælpe os med dette spørgeskema. Du finder spørgeskemaet [her](#).

Andre har set

Nyt

Her finder du de dokumenter som flest brugere har kigget på:

- [Afgørelse i sag om Aarhus Kommunes afgørelse om dispensation fra](#)
- [Afgørelse i sag om godkendelse af minkfarm i Ikast-Brande Kommune](#)

Naturstyrelsens registreringsprojekt 2011-13

Tabt, ny og overset natur

Teknisk anvisning til feltregistrering

Version 1.02, Maj 2012

Jesper Fredshavn, Bettina Nygaard og Rasmus Ejrnæs

Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet

Naturstyrelsens registreringsprojekt

Naturstyrelsen har sammen med Kommunernes Landsforening lavet en aftale om opdatering af §3-grundlaget. Feltregistreringen skal give et tilstrækkeligt grundlag for at afgøre om naturarealer, der er blevet udvalgt i luftfotobehandlingen til feltregistrering, har §3-status ifølge Naturbeskyttelsesloven. Denne anvisning giver mulighed for at foretage indsamlingen af naturdata efter enstavede og reproducerbare metoder.

- Ud fra artslisten kan det dokumenteres at naturtypen er tilstede på arealet, og om særligt værdifulde eller problematiske arter er tilstede.

Beskyttedenaturtyper.dk

NATURBESKYTTELSE

National naturbeskyttelse

- › Beskyttede arter
- › Beskyttede naturtyper § 3
 - › Beskyttelse af § 3-naturtyper
- › Opdatering af § 3-natur
 - › Kommuner
 - › Tekniske anvisninger og rapporter
 - › Information til kommunerne
 - › Faglig information og formidling om projektet
 - › Aftale om projektet
- › Administration af § 3
- › FAQ om § 3-natur
- › Naturplejeportalen
- › Græsning og naturpleje
- › Naturkvalitetsplanlægning
- › § 3-serviceeftersyn
- › Danmarks Naturnetværk
- › Arealopgørelse
- › Forvaltningspraksis

Tekniske anvisninger og rapporter

Tekniske anvisninger

[Vejledning om registrering af beskyttede naturtyper](#)

[Teknisk anvisning til luftfotoregistrering af tabt § 3-natur](#)

[Teknisk anvisning til luftfotoregistrering af ny og overset § 3-natur](#)

[Teknisk anvisning til feltregistrering](#)

[Skemaer til § 3-registreringer](#)

Her finder du feltskemaer til de enkelte naturtyper

NATURBESKYTTELSE

- › National naturbeskyttelse
 - › Beskyttede arter
 - › Beskyttede naturtyper § 3
 - › Beskyttelse af § 3-naturtyper
 - › Opdatering af § 3-natur
 - › Administration af § 3
 - › FAQ om § 3-natur
 - › Naturplejeportalen
 - › Græsning og naturpleje
 - › Naturkvalitetsplanlægning
 - › § 3-serviceeftersyn
 - › Danmarks Naturnetværk
 - › Arealopgørelse
 - › Forvaltningspraksis
 - › Bygge- og Beskyttelseslinjer
 - › Fredninger
 - › [National plan for artsforvaltning](#)
 - › Naturbeskyttelse

International naturbeskyttelse

Natura 2000

Biodiversitet

Administration af naturbeskyttelseslovens § 3

På denne side er samlet en oversigt over links til brug for kommunernes administration af naturbeskyttelseslovens § 3.

Naturbeskyttelsesloven, bekendtgørelser og vejledninger

Her er link til naturbeskyttelsesloven, naturtypebekendtgørelsen og de vejledninger, der er tilknyttet loven.

- [Naturbeskyttelsesloven, bekendtgørelse og vejledninger](#)

For lovens § 3 er de særligt relevante vejledninger:

- [Vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3 Beskyttede naturtyper](#)
- [Vejledning om registrering af § 3-vandløb](#)
- [Vejledning om registrering af beskyttede naturtyper](#)
- [Vejledning om udsætning af fisk, krebs og bløddyr i de ferske vande](#)
- [Vejledning om håndhævelse af naturbeskyttelsesloven, planloven og byggeloven](#)
- [NYT om naturbeskyttelsesloven](#)

Naturstyrelsens udgav fra 1985 til 2002 et nyhedsbrev med væsentlig afgørelser i administrationen af naturbeskyttelseslovens § 3, tidligere naturfredningslovens § 43.

Natur- og Miljøklagenævnet

Natur- og Miljøklagenævnet er klageinstans for afgørelser efter bl.a. naturbeskyttelseslovens § 3.

Natur- og Miljøklagenævnet offentliggør en redigeret version af nævnets principielle afgørelser samt principielle domme i *Naturklagenævnet orienterer - NoMO*.

Landbrugsinfo.dk

Miljø, klima og natur

Ammoniak og lugt

Grundvand

Grøn Vækst

Klima

Landmanden som vandforvalter

Miljøgodkendelse

Miljøtiltag

Måleret regulerings

Natur- og arealforvaltning

Habitatdirektivets bilag IV arter

Natur-, kultur- og vildtpleje

Naturtyper

Tilskudsordninger

Vandløb, bræmmer og randzoner

Natura 2000

Naturplaner

Du er her: Landbrugsinfo > Miljø, klima og natur > Natur- og arealforvaltning

Natur- og arealforvaltning

Her gives et overblik over relevante emner om naturpleje i landbrugslandet. Siden kan bruges som inspiration for arbejdet med naturpleje for både landmænd og konsulenter.

Habitatdirektivets bilag IV arter

[Naturbeskyttelsesområder, beskyttede dyrearter, yngle- og rastområder](#)

Fredninger og beskyttelse

[Strandbeskyttelseslinjen og rødliste over blandt andet fredede dyr og planter](#)

Natur-, kultur- og vildtpleje

[Afgræsning, høslæt, vildtvenlige tiltag, bræmmer om fortidsminder, kulturspor, invasive arter](#)

Terrestrisk natur

[Kriterier for gunstig bevaringsstatus for habitat- og fuglebeskyttelsesområder mv](#)

§3 beskyttede naturtyper

[Enge, heder, moser, kær, søer mv.](#)

Du er her: Landbrugsinfo > Miljø, klima og natur > Natur- og arealforvaltning > Naturtyper > Ministeren vil forbyde gødskning og sprøjtning af § 3 beskyttede arealer

1915

Oprettet: 10-10-2014

Ministeren vil forbyde gødskning og sprøjtning af § 3 beskyttede arealer

Det rejser en række faglige spørgsmål om effekt, virkning og konsekvenser.

Sammendrag

- Ministerens forbud hviler på en forkert udlægning af, hvilken effekt et forbud mod gødning af §3 arealerne har
- De beskyttede arealer, der hidtil har været gødet har en ringe biodiversitet
- De arealer hvor et evt. gødskningsforbud vil træde i kraft har så ringe naturværdi at de

Du er her: Landbrugsinfo > Miljø, klima og natur > Natur- og arealforvaltning > Naturtyper > Opdatering af vejledende registrering af § 3-beskyttede naturområder

1203

Oprettet: 09-02-2013
Revideret: 11-02-2013

Opdatering af vejledende registrering af § 3-beskyttede naturområder

Opdateringen har givet anledning til at sætte fokus på de spørgsmål, som ofte bliver rejst i forbindelse med § 3-sager. En ny rapport påviser bl.a., at der kan være uoverensstemmelse mellem den vejledende registrering og det reelt beskyttede areal.

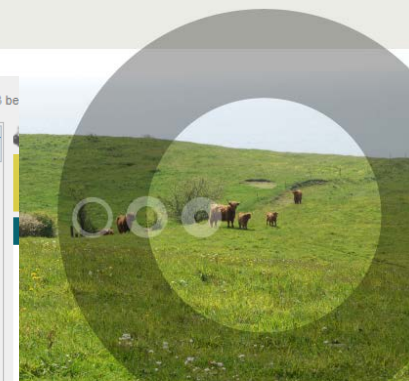
- Ny natur
- Generelt om håndtering af potentielle overtrædelsessager
 - 1) Rådgivning og information om reglerne
 - 2) Vurder mulighederne i sagen og giv et fagligt og ærligt bud på sagsgang, tidsforbrug og udfald
 - 3) Assister ved eventuelle møder/besigtigelse med kommunen
 - 4) Gå i dialog med kommunen om sagen
 - 5) Skriv redegørelse, parthøring og evt. klage for landmanden
- Altid en konkret vurdering

I forlængelse af det § 3-serviceeftersyn som blev udført i 2010, er der igangsat en opdatering af den vejledende § 3-registrering. Opdateringen udføres i årene 2011 til 2013. Læs mere [her](#).

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Ny-registrering af overdrev og naturtilstandsvurderingssystemet

2013

vfl.dk

DCE-rapporter og naturtyper og arter

- Naturkvalitetssystemet og artsscorer

<http://www2.dmu.dk/Pub/FR599.pdf>

<http://www2.dmu.dk/Pub/FR792.pdf>

- Naturtyper

<http://www2.dmu.dk/Pub/FR728.pdf>

<http://www2.dmu.dk/pub/fr727.pdf>